

GESCHILLENCOMISSIE KYNOLOGIE

Uitspraak als bedoeld in artikel VII.16, tweede lid, van het Kynologische Reglement (KR)

Zaaknummer: GC 2026-01

@@@, eiser,

en

Raad van Beheer, verweerder, gemachtigde mr. D. Dokkum

Procesverloop

Verweerder heeft per e-mail van 5 januari 2026 aan eiser meegedeeld dat hij geen stambomen verstrekt voor de nakomelingen uit het nest (@@@) van eisers teef (hierna: het primaire besluit).

Eiser heeft hiertegen bezwaar gemaakt op 6 januari 2026.

Bij besluit van 18 februari 2026 (hierna: het bestreden besluit) heeft verweerder het bezwaar van eiser ongegrond verklaard en het primaire besluit gehandhaafd.

Op 23 maart 2026 heeft eiser per e-mail tegen het bestreden besluit beroep bij de Geschillencommissie voor de Kynologie (hierna: de Commissie) ingesteld. Verweerder heeft zijn reactie op het beroepsschrift op 26 mei 2026 ingediend.

Op 3 juni 2026 heeft de zitting plaatsgevonden. Namens eiser waren hierbij aanwezig @@@, @@@ en @@@. Namens verweerder waren aanwezig mr. D.F. Dokkum en A. van Erp-van Poelgeest (hoofdstamboekhouding/GGW) en D. Buskens (medewerker GGW).

Feiten

2.1 De teef van eiser, een @@@ [ras], is op @@@ [dekdatum] gedekt en de pups zijn geboren op @@@ [geboortedatum]. Eiser heeft op @@@ [aangiftedatum] geboorteaangifte gedaan en verzocht om afgifte van stambomen voor dit nest (@@@).

2.2 Verweerder heeft in zijn primaire besluit vermeld dat hij geen stambomen verstrekt aan de nakomelingen uit nest @@@, omdat bij de teef van eiser tenminste een van de aandoeningen is geconstateerd (en geregistreerd) waarvoor vanaf 1 januari 2026 geldt dat door eiser geen stambomen meer worden afgegeven. Verweerder geeft hiermee uitvoering aan het besluit van de Algemene Vergadering (AV) van de leden van verweerder van 6 december 2026 (initiatiefvoorstel). Dit houdt in dat de datum van stamboomafgifte en niet de dekdatum of geboortedatum leidend is voor het afgeven van stambomen door verweerder. Dit AV-besluit volgt op de verklaring die fokkers sinds 1 januari 2025 moeten afgeven inhoudende dat zij voldoen aan de Nederlandse wet- en regelgeving.

2.3 Eiser heeft de pups met (nog te verkrijgen) stamboom verkocht. Eiser heeft voor de pups uit dezelfde combinatie (een eerder nest) wel stambomen gekregen.

2.4 Eiser is lid van de @@@ [rasvereniging] en heeft met zijn teef gefokt volgens het Verenigingsfokreglement (VFR), dat een Heupdysplasie (HD)--screeningsonderzoek niet verplicht stelt. Eiser heeft zijn teef wel laten testen op de aandoening HD, waarbij de uitslag HD-D was.

Gronden van beroep en verweer

3.1 Eiser voert in beroep aan dat hij niet op de hoogte was van de gewijzigde fokregels en dat hij pas nadat hij de pups had verkocht en deze waren afgehaald door de kopers door verweerder is geïnformeerd over de gewijzigde regels met ingang van 1 januari 2026 op grond waarvan geen stambomen worden afgegeven. Voorheen mocht eiser fokken met zijn hond met Heupdysplasie-D en zolang daar een hond (reu) met goede heupen (HD-A uitslag) ‘tegenover werd gezet’ werd een stamboom afgegeven. Bij onderhavig nest is hij hetzelfde te werk gegaan. Daardoor heeft hij niet in strijd met de wet gehandeld. Eiser beroept zich verder op het gelijkheidsbeginsel. Daarbij wijst hij erop dat andere fokkers, die de heupen van hun hond niet hebben laten testen, wel stambomen hebben gekregen. Verder stelt eiser dat sprake is van strijd met de redelijkheid en billijkheid als bepaald in artikel VII.10, lid 3 onder c) van het Kynologisch Reglement (KR).

3.2 In zijn reactie op het beroepschrift volhardt verweerder bij zijn beslissing op bezwaar en licht hij toe waarom het besluit volgens hem rechtmatig en zorgvuldig is genomen.

3.2.1 Sinds 1 januari 2025 geldt dat fokkers bij de dekaangifte moeten verklaren dat de combinatie voldoet aan de wet- en regelgeving. Omdat verweerder hier niet actief op controleerde is door een van de bij verweerder aangesloten verenigingen een initiatiefvoorstel ingediend. Verweerder verwijst naar het *“initiatiefvoorstel ‘geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet’ voor de Algemene Vergadering (...) van 6-12-2025”*. In dit voorstel staat –kort gezegd- dat verweerder per 1 januari 2026 voorafgaand aan de stamboomaangifte moet controleren of niet in strijd met de wet gefokt is. Indien er wel in strijd met de wet is gefokt, mag verweerder geen stambomen afgeven. Het uitgangspunt van het initiatiefvoorstel is de datum van afgifte van stambomen.

3.2.2 Op het moment dat het initiatiefvoorstel werd aangenomen, was nog niet vastgelegd welke screeningsuitslagen ertoe zouden leiden geen stambomen te verstrekken. Op 30 december 2025 volgde per e-mail nadere informatie aan fokkers. In die mailing is een lijst opgenomen van uitslagen waarbij per 1 januari 2026 geen stambomen worden afgegeven (zie onder 3.2.3). Verweerder verwijst naar de beantwoording van Kamervragen door Staatssecretaris Rummenie (Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur) d.d. 21 mei 2025, waaruit blijkt dat fokken met heupdysplasie, en zeker met het resultaat HD-D, in strijd is met artikel 3.4 Besluit houders van dieren.

3.2.3 Om uitvoering aan het initiatiefvoorstel te geven, heeft verweerder een aantal geprotocolleerde uitslagen van screeningsonderzoeken benoemd, waarvan zeker is dat de wet is overtreden als honden met deze uitslagen worden ingezet voor de fokkerij. Het gaat om de volgende screeningsuitslagen:

- Heupdysplasie HD-D en HD-E;
- Elleboogdysplasie EDII en EDIII;
- Patella luxatie graad 2 en hoger;
- ECVO-oogaandoeningen met het fokadvies “no breeding from the affected animal”;
- Cochleaire doofheid.

Volgens verweerder is voor het nest een teef gebruikt met de aandoening Heupdysplasie D (HD-D), waarvan bekend is dat deze aandoening dermate ernstig is dat er niet gefokt moet worden met de hond. Om die reden heeft verweerder besloten geen stambomen af te geven voor de pups.

3.2.4 Verweerder geeft aan dat hij begrijpt dat eiser hierdoor tussen de wal en het schip valt nu wordt aangesloten bij de datum van afgifte van stambomen, maar dat hij niet anders kan doen dan het besluit van de Algemene Vergadering uit te voeren. Verweerder verwijst naar zijn voorstel voor de Buitengewone Algemene Vergadering van 28 maart 2026 om die afgiftedatum te veranderen in

de dekkingsdatum. Dat voorstel is aangenomen en per 1 juni 2026 in werking getreden, maar heeft geen terugwerkende kracht.

3.2.5 Verweerder verwijst tenslotte naar de uitspraken GC-2025-04 en GC-2025-05 van de Commissie, waarin is geoordeeld dat verweerder de wet moet volgen als het gaat om stamboomafgifte.

Beoordeling

4.1 De vraag die ter beantwoording voorligt, is of verweerder in redelijkheid heeft kunnen besluiten geen stambomen af te geven voor het nest, op grond van het op 1 januari 2026 in werking getreden beleid dat geen stambomen worden afgegeven in geval is gefokt in strijd met de wet.

4.2 De wetgever heeft beoogd de gezondheid en het welzijn van dieren te beschermen met de Wet dieren, welke wet nader is uitgewerkt in het Besluit houders van dieren. Het uitgangspunt voor het fokken met dieren is neergelegd in het Besluit houders van dieren, artikel 3.4. Daarin staat in lid 1: “Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld. Lid 2 bepaalt: *“In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat: a. ernstige afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen; (...)*”

4.3 Aangezien algemeen wordt aangenomen dat HD-D een erfelijke afwijking is, heeft eiser door met zijn teef met screeningsuitslag HD-D te fokken in strijd met de wet gefokt. De Commissie is echter van oordeel dat bij afweging van de betrokken belangen toch stambomen aan eiser moet worden verleend. Daartoe overweegt zij als volgt.

4.4 De uitvoering door verweerder van het besluit van de AV waarbij voor het afgeven van stambomen is aangesloten bij de datum van stamboomafgifte, is geen gelukkige keuze geweest. De teef is op @@@ [dekdatum] gedekt, de pups zijn geboren op @@@ [geboortedatum] en op @@@ [aangifte datum] heeft eiser de geboorteaangifte gedaan en verzocht om afgifte van stambomen voor dit nest. Pas op 6 december 2025 heeft de AV plaatsgevonden waarin het initiatiefvoorstel is aangenomen in gevolg waarvan per 1 januari 2026 nieuw beleid in werking getreden is voor de afgifte van stambomen. Daarbij is de datum van stamboomafgifte bepalend. Verweerder heeft daarbij niet voorzien in overgangsbeleid.

Verweerder heeft evenmin met gepaste voortvarendheid concrete invulling gegeven aan artikel 3.4 Besluit houders van dieren bij het ingaan van het nieuwe screeningsbeleid per 1 januari 2025. De beantwoording van Kamervragen door Staatssecretaris Rummenie op 21 mei 2025 die daartoe ook geen duidelijkheid verschaft had een aansporing daartoe kunnen zijn, zeker gezien het feit verweerder zich onder meer de bevordering van de gezondheid en het welzijn van honden en hondenpopulaties tot taak heeft gesteld.

4.5 Daarnaast is tijdens de bijzondere algemene ledenvergadering van verweerder van 28 maart 2026 besloten om per 1 juni 2026 alsnog de datum van dekking en niet de datum van stamboomafgifte als peildatum voor stamboomverlening (of weigering) te hanteren. Dat besluit heeft echter geen terugwerkende kracht. Dat zou in het hypothetische geval bij een dekaangifte op 2 januari 2026 door eiser voor voornoemde dekking c.q. nest tot een stamboomafgifte hebben geleid.

4.6 De Commissie weegt mee dat eiser bewust een reu voor de dekking met een HD-A uitslag heeft gebruikt en dat verweerder voor diezelfde combinatie eerder stambomen heeft afgegeven, zodat hij op het moment van de dekking ervan mocht uitgaan dat ook in dit geval stambomen zouden worden verleend door verweerder, aangezien eiser in alle redelijkheid nog niet op de hoogte kon zijn van het gewijzigde beleid van verweerder per 1 januari 2026.

4.7 De sanctie van niet-verlening van een stamboom op grond van het besluit ingaande 1 januari 2026 wordt in dit geval ten nadele van eiser toegepast op zijn handelen (dekking) in @@@ [dekdatum], toen die regelgeving nog niet van toepassing was. Dat druist in tegen het beginsel van rechtszekerheid. De Commissie overweegt daarbij voorts dat verweerder zeer recentelijk, een uitzonderingsprocedure foknormen heeft vastgesteld en op 21 augustus 2026 op zijn website heeft gepubliceerd. Daarbij merkt de Commissie -ten overvloede- op dat op basis van de huidige foknormen voor @@@ [ras] geen screeningstest op Heupdysplasie is vereist.

4.8 De commissie is op grond van het voorgaande van oordeel dat het niet verstrekken van stambomen voor het nest in kwestie in dit geval naar de maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Het beroep van eiser is dan ook gegrond.

Beslissing

De Geschillencommissie verklaart het beroep gegrond. Het griffierecht dient aan eiser te worden vergoed.

Deze beslissing is gegeven op 23 augustus 2026 door mr. drs. M. van den Biesen (voorzitter), mr. S. van der Hell en mr. D.E.S. Tomeij.

w.g. de leden van de Geschillencommissie